



Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 26. apríla 2022*

„Žaloba o neplatnosť – Smernica (EÚ) 2019/790 – Článok 17 ods. 4 písm. b) a článok 17 ods. 4 písm. c) na konci – Článok 11 a článok 17 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie – Sloboda prejavu a právo na informácie – Ochrana duševného vlastníctva – Povinnosti uložené poskytovateľom online služieb zdieľania obsahu – Predchádzajúca automatická kontrola (filtrovanie) obsahu, ktorý používatelia sprístupňujú na internete“

Vo veci C-401/19,

ktorej predmetom je žaloba o neplatnosť podľa článku 263 ZFEÚ, podaná 24. mája 2019,

Poľská republika, v zastúpení: B. Majczyna, M. Wiącek a J. Sawicka, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci J. Barski, znalec,

žalobkyňa,

proti

Európskemu parlamentu, v zastúpení: D. Warin, S. Alonso de León a W.D. Kuzmienko, splnomocnení zástupcovia,

Rade Európskej únie, v zastúpení: M. Alver, F. Florindo Gijón a D. Kornilaki, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorých v konaní podporuje:

Španielske kráľovstvo, v zastúpení: pôvodne S. Centeno Huerta a J. Rodríguez de la Rúa Puig, neskôr J. Rodríguez de la Rúa Puig, splnomocnení zástupcovia,

Francúzska republika, v zastúpení: A.-L. Desjonquères a A. Daniel, splnomocnení zástupcovia,

Portugalská republika, v zastúpení: pôvodne M. A. Capela de Carvalho Galaz Pimenta, P. Barros da Costa, P. Salvação Barreto a L. Inez Fernandes, neskôr M. A. Capela de Carvalho Galaz Pimenta, P. Barros da Costa a P. Salvação Barreto, splnomocnení zástupcovia,

Európska komisia, v zastúpení: F. Erlbacher a S. L. Kaléda, J. Samnadda a B. Sasinowska, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: poľština.

vedľajší účastníci konania,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, predsedovia komôr A. Arabadžiev, K. Jürimäe, C. Lycourgos, E. Regan a S. Rodin, sudcovia M. Ilešič (spravodajca), J.-C. Bonichot, M. Safjan, F. Biltgen a P. G. Xuereb,

generálny advokát: H. Saugmandsgaard Øe,

tajomník: L. Carrasco Marco, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 10. novembra 2020,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 15. júla 2021,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Poľská republika svojou žalobou navrhuje, aby Súdny dvor zrušil v prvom rade písmeno b) a písmeno c) na konci článku 17 ods. 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/790 zo 17. apríla 2019 o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom na digitálnom jednotnom trhu a o zmene smerníc 96/9/ES a 2001/29/ES (Ú. v. EÚ L 130, 2019, s. 92) a subsidiárne v prípade, že tieto ustanovenia nemožno oddeliť od iných ustanovení článku 17 smernice 2019/790 bez zmeny jeho podstaty, zrušil tento článok 17 v celom rozsahu.

Právny rámec

Charta

- 2 Článok 11 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“) znie:
„Každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie a myšlienky bez zasahovania orgánov verejnej moci a bez ohľadu na hranice.“
- 3 Článok 17 ods. 2 Charty stanovuje, že „duševné vlastníctvo je chránené“.
- 4 Podľa článku 52 ods. 1 a 3 Charty:
„1. Akékoľvek obmedzenie výkonu práv a slobôd uznaných v... charte musí byť ustanovené zákonom a rešpektovať podstatu týchto práv a slobôd. Za predpokladu dodržiavania zásady proporcionality možno tieto práva a slobody obmedziť len vtedy, ak je to nevyhnutné a skutočne to zodpovedá cieľom všeobecného záujmu, ktoré sú uznané [Európskou] [ú]niou, alebo ak je to potrebné na ochranu práv a slobôd iných.“

...

3. V rozsahu, v akom... charta obsahuje práva, ktoré zodpovedajú právam zaručeným v Európskom dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd [(EDLP)], zmysel a rozsah týchto práv je rovnaký ako zmysel a rozsah práv ustanovených v uvedenom dohovore. Toto ustanovenie nebráni tomu, aby právo Únie priznávalo širší rozsah ochrany týchto práv.“

- 5 V súlade s článkom 53 Charty „žiadne ustanovenie... charty sa nesmie vykladať tak, že obmedzuje alebo poškodzuje ľudské práva a základné slobody uznané v rámci príslušného rozsahu ich pôsobnosti, právom Únie, medzinárodným právom a medzinárodnými zmluvami, ktorých zmluvnou stranou je Únia alebo všetky členské štáty, a najmä [EDLP], ako aj ústavami členských štátov“.

Smernica 2000/31/ES

- 6 Článok 14 ods. 1 smernice 2000/31/ES Európskeho parlamentu a Rady z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode („smernica o elektronickom obchode“) (Ú. v. ES L 178, 2000, s. 1; Mim. vyd. 13/025, s. 399) stanovuje:

„Ak sa poskytuje služba informačnej spoločnosti, ktorá pozostáva z uloženia informácií, ktoré sú poskytované príjemcom tejto služby, musia členské štáty zabezpečiť, aby poskytovateľ služby nebol zodpovedný za informácie uložené na žiadosť príjemcu služby, pod podmienkou, že:

- a) poskytovateľ nič nevie o nezákonnej činnosti alebo informáciách a čo sa týka nárokov na náhradu škody, nie je si vedomý skutočností alebo okolností, z ktorých by bolo zrejmé, že ide o nezákonnú činnosť alebo informácie;

alebo

- b) poskytovateľ, po zistení alebo uvedomení si týchto skutočností, koná promptne, aby odstránil alebo znemožnil prístup k informáciám.“

Smernica 2001/29/ES

- 7 Článok 3 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 167, 2001, s. 10; Mim. vyd. 17/001, s. 230) stanovuje:

„Členské štáty poskytnú autorom výlučné právo udeliť súhlas alebo zakázať akýkoľvek verejný prenos ich diel, či po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami vrátane sprístupňovania ich diel verejnosti takým spôsobom, aby verejnosť k nim mala prístup z miesta a v čase, ktoré si sama zvolí.“

Smernica 2019/790

- 8 Odôvodnenia 2, 3, 61, 65, 66, 70 a 84 smernice 2019/790 stanovujú:

„(2) Smernice, ktoré boli prijaté v oblasti autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom, prispievajú k fungovaniu vnútorného trhu, poskytujú nositeľom práv vysokú úroveň ochrany, uľahčujú vysporiadanie práv a vytvárajú rámec, v ktorom sa môžu využívať diela a iné predmety ochrany. Uvedený zosúladený právny rámec prispieva

k správne fungovaniu vnútorného trhu a stimuluje inovácie, tvorivosť, investície a výrobu nového obsahu, a to aj v digitálnom prostredí, s cieľom zabrániť roztrieštenosti vnútorného trhu. Ochrana, ktorú poskytuje uvedený právny rámec, tiež prispieva k cieľu Únie rešpektovať a podporovať kultúrnu rozmanitosť a zároveň zdôrazňovať význam spoločného európskeho kultúrneho dedičstva. ...

- (3) Rýchly technologický rozvoj naďalej mení spôsob, akým sa diela a iné predmety ochrany vyrábajú, produkujú, distribuujú a využívajú. Stále sa objavujú nové obchodné modely a nové subjekty. Príslušné právne predpisy musia obstáť aj v budúcnosti, aby neobmedzovali technologický rozvoj. Ciele a zásady stanovené rámcom Únie pre autorské práva sú naďalej platné. ... [V] niektorých oblastiach je [však] potrebné prispôbiť a doplniť existujúci rámec Únie, ktorým sa upravujú autorské práva, pri súčasnom zachovaní vysokej miery ochrany autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom. ...

...

- (61) V uplynulých rokoch sa zvyšuje zložitosť fungovania trhu s online obsahom. Online služby zdieľania obsahu poskytujúce prístup k veľkému množstvu obsahu chráneného autorským právom, ktorý nahrali ich používatelia, sa stali hlavným zdrojom prístupu k online obsahu. Online služby sú prostriedkom na poskytnutie širšieho prístupu ku kultúrnym a kreatívnym dielam a ponúkajú kultúrnemu a kreatívnemu priemyslu výborné príležitosti na rozvoj nových obchodných modelov. No hoci umožňujú rôznorodosť a jednoduchý prístup k obsahu, prinášajú aj výzvy, ak je obsah chránený autorským právom nahratý bez predchádzajúceho súhlasu od nositeľov práv. Právna neistota panuje v súvislosti s tým, či poskytovatelia takýchto služieb vykonávajú úkony týkajúce sa autorského práva a musia získať od nositeľov práv súhlas na obsah nahratý ich používateľmi, ktorí nemajú príslušné práva na nahraný obsah, a to bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie výnimiek a obmedzení stanovených v práve Únie. Uvedená neistota má vplyv na možnosť nositeľov práv určiť, či a za akých podmienok sa používajú ich diela a iné predmety ochrany, ako aj na ich možnosti získať za takéto použitie náležitú odmenu. Preto je dôležité podporovať rozvoj trhu s licenciami medzi nositeľmi práv a poskytovateľmi online služieb zdieľania obsahu. Uvedené licenčné zmluvy by mali byť spravodlivé a mali by zachovať primeranú rovnováhu medzi oboma stranami. Nositelia práv by za použitie svojich diel alebo iných predmetov ochrany mali získať náležitú odmenu. Keďže však uvedené ustanovenia by nemali mať vplyv na zmluvnú slobodu, nositelia práv by nemali byť povinní udeľovať súhlas ani uzatvárať licenčné zmluvy.

...

- (65) Keď sú poskytovatelia online služieb zdieľania obsahu zodpovední za úkony verejného prenosu alebo sprístupnenia verejnosti za podmienok stanovených v tejto smernici, článok 14 ods. 1 smernice [2000/31] by sa nemal uplatňovať na zodpovednosť vyplývajúcu z ustanovenia tejto smernice o použití chráneného obsahu poskytovateľmi online služieb zdieľania obsahu. Tým by nemalo byť dotknuté uplatňovanie článku 14 ods. 1 smernice [2000/31] na takýchto poskytovateľov služieb na účely, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice.

- (66) Vzhľadom na skutočnosť, že poskytovatelia online služieb zdieľania obsahu poskytujú prístup k obsahu, ktorý nenahrali oni, ale ich používatelia, je vhodné stanoviť na účely tejto smernice osobitný mechanizmus zodpovednosti pre prípady, v ktorých nebol udelený súhlas. ...Ak poskytovateľom služieb nebol udelený súhlas, mali by v súlade s vysokými sektorovými normami odbornej starostlivosti vynaložiť najlepšiu snahu o to, aby v rámci svojich služieb zamedzili dostupnosti nepovolených diel a iných predmetov ochrany, ktoré určia príslušní nositelia práv. Na tento účel by nositelia práv mali poskytovateľom služieb poskytnúť relevantné a potrebné informácie s prihliadnutím okrem iného na veľkosť nositeľov práv a druh ich diel a iných predmetov ochrany. Opatrenia prijaté poskytovateľmi online služieb zdieľania obsahu v spolupráci s nositeľmi práv by nemali viesť k tomu, že nebude dostupný obsah neporušujúci práva vrátane diel alebo iných predmetov ochrany, na ktoré sa vzťahuje licenčná zmluva alebo výnimka alebo obmedzenie autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom. Opatrenia prijaté takýmito poskytovateľmi služieb by preto mali zabezpečiť, aby používatelia, ktorí využívajú online služby zdieľania obsahu na legálne nahrávanie informácií a prístup k informáciám o takýchto službách, neboli dotknutí.

Navyše, povinnosti stanovené v tejto smernici by nemali viesť k tomu, že členské štáty zavedú všeobecnú povinnosť monitorovania. Pri posudzovaní toho, či poskytovateľ online služieb zdieľania obsahu vynaložil najlepšiu snahu v súlade s vysokými sektorovými normami odbornej starostlivosti, by sa malo zohľadniť, či poskytovateľ služieb podnikol všetky kroky, ktoré by vykonal starostlivý prevádzkovateľ, aby zabránil dostupnosti nepovolených diel alebo iných predmetov ochrany na svojom webovom sídle, s ohľadom na najlepšie sektorové postupy a účinnosť prijatých opatrení vzhľadom na všetky relevantné faktory a vývoj, ako aj zásadu proporcionality. Na účely uvedeného posúdenia by sa malo zväziť viacero prvkov, ako napríklad veľkosť služby a vyvíjajúci sa stav, pokiaľ ide o existujúce prostriedky vrátane potenciálneho budúceho vývoja, aby sa zabránilo dostupnosti rôznych typov obsahu a nákladov plynúcich z takýchto prostriedkov pre tieto služby. V závislosti od typu obsahu by mohli byť vhodné a primerané rôzne prostriedky na zabránenie dostupnosti nepovoleného obsahu chráneného autorským právom, a preto nemôže byť vylúčené, že v niektorých prípadoch možno zabrániť nepovolenému obsahu len po oznámení nositeľov práv. Všetky kroky, ktoré prijímajú poskytovatelia služieb, by mali byť účinné, pokiaľ ide o sledované ciele, nemali by však ísť nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa zabrániť dostupnosti nepovolených diel a iných predmetov ochrany a ukončiť ich dostupnosť.

...

- (70) Opatrenia prijaté poskytovateľmi online služieb zdieľania obsahu v spolupráci s nositeľmi práv by nemali mať vplyv na uplatňovanie výnimiek alebo obmedzení autorského práva, najmä tých, ktoré zaručujú slobodu prejavu používateľov. Používatelia by mali mať možnosť nahrávať a sprístupňovať obsah vytvorený používateľmi na konkrétne účely citácie, kritiky, recenzie, karikatúry, paródie alebo pastiša. To je obzvlášť dôležité na účely dosiahnutia rovnováhy medzi základnými právami stanovenými v Charte základných práv Európskej únie (ďalej len 'charta'), najmä slobodou prejavu a slobodou umenia a právom vlastníť majetok vrátane duševného vlastníctva. Uvedené výnimky a obmedzenia by preto mali byť povinné, aby sa zaistila jednotná ochrana používateľov v celej Únii. Je dôležité zabezpečiť, aby poskytovatelia online služieb zdieľania obsahu mali účinný mechanizmus vybavovania sťažností a zaistenia nápravy na podporu použitia na takéto konkrétne účely.

Poskytovatelia online služieb zdieľania obsahu by mali zaviesť aj účinné a rýchle mechanizmy vybavovania sťažností a zaistenia nápravy, ktoré používateľom umožnia podať sťažnosť na opatrenia prijaté v súvislosti s obsahom, ktorý nahrali, najmä ak by mohli využiť výnimku alebo obmedzenie autorského práva v súvislosti s nahratým obsahom, ku ktorému je znemožnený prístup alebo ktorý bol odstránený. Každá sťažnosť podaná v rámci týchto mechanizmov by sa mala spracovať bez zbytočného odkladu a mala by podliehať ľudskému preskúmaniu. Keď nositelia práv požiadajú poskytovateľov služieb, aby prijali opatrenia proti obsahu nahratému používateľmi, ako je znemožnenie prístupu k nahratému obsahu alebo jeho odstránenie, mali by takéto nositelia svoje žiadosti riadne odôvodniť. ...Členské štáty by tiež mali zabezpečiť, aby používatelia mali prístup k mimosúdny mechanizmom nápravy na urovnávanie sporov. Takéto mechanizmy by mali umožňovať nestranné riešenie sporov. Používatelia by takisto mali mať prístup k súdu alebo inému príslušnému súdnemu orgánu na uplatnenie výnimky alebo obmedzenia autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom.

...

- (84) Táto smernica rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané najmä chartou. Táto smernica by sa preto mala vykladať a uplatňovať v súlade s týmito právami a zásadami.“
- 9 Článok 1 smernice 2019/790, nazvaný „Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti“, v odseku 1 stanovuje, že touto smernicou sa stanovujú pravidlá, ktorých cieľom je ďalšie zosúladienie práva Únie vzťahujúce sa na autorské právo a práva súvisiace s autorským právom v rámci vnútorného trhu, najmä s prihliadnutím na digitálne a cezhraničné používanie chráneného obsahu a že sa ňou stanovujú aj pravidlá výnimiek a obmedzení autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom, uľahčenia licencií, ako aj pravidlá zamerané na zabezpečenie dobre fungujúceho trhu využívania diel a iných predmetov ochrany. Tento článok v odseku 2 uvádza, že smernica 2019/790 v zásade neovplyvňuje existujúce pravidlá stanovené smernicami platnými v tejto oblasti, okrem iného smernicami 2000/31 a 2001/29.
- 10 Článok 2 bod 6 prvá veta tejto smernice definuje na účely tejto smernice pojem „poskytovateľ online služieb zdieľania obsahu“ ako „poskytovateľ[a] služby informačnej spoločnosti, ktorej hlavný účel alebo jeden z hlavných účelov je uchovávať veľký objem diel chránených autorským právom alebo iné predmety ochrany, ktoré nahrávajú jej používatelia a ktoré organizuje a propaguje na účely dosiahnutia zisku, a umožniť prístup verejnosti k nim“. Druhá veta tohto ustanovenia vylučuje z tohto pojmu „poskytovateľ[ov] služieb, ako sú neziskové online encyklopédie, neziskové platformy pre vzdelávacie a vedecké archívy, platformy na vývoj a spoločné využívanie softvéru s otvoreným zdrojovým kódom, poskytovatelia elektronických komunikačných služieb..., elektronické trhoviská a cloudové služby medzi podnikmi a cloudové služby, ktoré používateľom umožňujú nahrávať obsah pre svoje vlastné použitie“.
- 11 Článok 17 uvedenej smernice, nazvaný „Použitie obsahu chráneného poskytovateľmi online služieb zdieľania obsahu“, je jediným ustanovením uvedeným v kapitole 2, nazvanej „Niektoré použitia chráneného obsahu online službami“, hlavy IV tej istej smernice, s názvom „Opatrenia na dosiahnutie dobre fungujúceho trhu autorských práv“. Tento článok 17 znie:
- „1. Členské štáty ustanovia, že poskytovateľ online služieb zdieľania obsahu uskutočňuje na účely tejto smernice akt verejného prenosu alebo akt sprístupňovania verejnosti, keď verejnosti umožňuje prístup k dielam chráneným autorským právom alebo k iným predmetom ochrany, ktoré nahrali ich používatelia.

Poskytovateľ online služieb zdieľania obsahu preto získava súhlas od nositeľov práv uvedený v článku 3 ods. 1 a 2 smernice [2001/29], napríklad uzavretím licenčnej zmluvy, s cieľom verejne prenášať alebo sprístupniť verejnosti diela alebo iné predmety ochrany.

2. Členské štáty ustanovia, že ak poskytovateľ online služieb zdieľania obsahu získal súhlas, napríklad uzavretím licenčnej zmluvy, tento súhlas sa vzťahuje aj na úkony vykonávané používateľmi služieb, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti článku 3 smernice [2001/29], ak nekonajú na obchodnom základe alebo ich činnosť nevytvára výrazné príjmy.

3. Ak poskytovateľ online služieb zdieľania obsahu vykonáva úkon verejného prenosu alebo úkon sprístupnenia verejnosti podľa podmienok ustanovených v tejto smernici, obmedzenie zodpovednosti stanovené v článku 14 ods. 1 smernice [2000/31] sa neuplatňuje na situácie, na ktoré sa vzťahuje tento článok.

Prvým pododsekom tohto odseku nie je dotknuté prípadné uplatňovanie článku 14 ods. 1 smernice [2000/31] na uvedených poskytovateľov služieb na účely, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice.

4. Ak nie je udelený súhlas, poskytovatelia online služieb zdieľania obsahu sú zodpovední za nepovolené úkony verejného prenosu diel chránených autorským právom a iných predmetov ochrany, vrátane ich sprístupnenia verejnosti, pokiaľ poskytovatelia služieb nepreukážu, že

- a) vynaložili najlepšiu snahu na získanie súhlasu; a
- b) v súlade s vysokými normami odbornej starostlivosti v sektore vynaložili najlepšiu snahu na zabezpečenie nedostupnosti konkrétnych diel a iných predmetov ochrany, pre ktoré nositelia práv poskytli poskytovateľom služieb relevantné a nevyhnutné informácie; a v každom prípade
- c) urýchlene konali, po tom, ako dostali dostatočne podložené oznámenie od nositeľov práv, aby znemožnili prístup k svojim webovým sídlam alebo odstránili zo svojich webových sídiel oznámené diela alebo iné predmety ochrany, a vynaložili najlepšiu snahu na to, aby predišli ich budúcemu nahrávaniu v súlade s písmenom b).

5. Pri určovaní, či poskytovateľ služby splnil svoje povinnosti podľa odseku 4, a so zreteľom na zásadu proporcionality, by sa mal okrem iného zohľadniť:

- a) druh, publikum a rozsah služieb a druh diel alebo iných predmetov ochrany, ktoré nahráli používatelia služby; a
- b) dostupnosť vhodných a účinných prostriedkov a náklady na ne pre poskytovateľov služieb.

6. Členské štáty ustanovia, pokiaľ ide o nových poskytovateľov online služieb zdieľania obsahu, ktorých služby sú v Únii dostupné menej ako tri roky a ktorých ročný obrat je nižší ako 10 miliónov EUR, vypočítaný v súlade s odporúčaním Komisie 2003/361/ES [zo 6. mája 2003 týkajúcim sa vymedzenia mikropodnikov, malých a stredných podnikov (Ú. v. EÚ L 124, 2003, s. 36)], aby sa podmienky podľa režimu zodpovednosti uvedeného v odseku 4 obmedzovali na súlad s odsekom 4 písm. a) a na urýchlené konanie, po prijatí dostatočne odôvodneného oznámenia, aby znemožnili prístup k oznámeným dielam alebo k iným predmetom ochrany alebo odstránili tieto diela alebo iné predmety ochrany z ich webových sídiel.

Ak priemerný počet jednotlivých návštevníkov u takýchto poskytovateľov služieb vypočítaný na základe predchádzajúceho kalendárneho roka presahuje mesačne 5 miliónov návštevníkov, musia tiež preukázať, že vynaložili najlepšiu snahu s cieľom zabrániť ďalšiemu nahrávaniu oznámených diel a iných predmetov ochrany, pre ktoré nositelia práv poskytli relevantné a potrebné informácie.

7. Spolupráca medzi poskytovateľmi online služieb zdieľania obsahu a nositeľmi práv nesmie mať za následok zabránenie dostupnosti diel alebo iných predmetov ochrany, ktoré nahrali používatelia, ktorí neporušujú autorské právo a práva súvisiace s autorským právom, a to ani v prípadoch, keď sa na takéto diela alebo iné predmety ochrany vzťahuje výnimka alebo obmedzenie.

Členské štáty zabezpečia, aby sa používatelia v každom členskom štáte mohli spoľahnúť na ktorékoľvek nasledujúce existujúce výnimky alebo obmedzenia pri nahrávaní a sprístupňovaní obsahu vytvoreného používateľmi v oblasti online služieb zdieľania obsahu:

- a) citácia, kritika, zhrnutie;
- b) použitie na účel karikatúry, paródie alebo pastiša.

8. Uplatňovanie tohto článku nesmie viesť k všeobecnej povinnosti monitorovania.

Členské štáty ustanovia, že poskytovatelia online služieb zdieľania obsahu poskytnú nositeľom práv na ich žiadosť primerané informácie o fungovaní ich postupov so zreteľom na spoluprácu uvedenú v odseku 4 a v prípade, že poskytovatelia služieb a nositelia práv uzatvoria licenčné zmluvy, informácie o používaní obsahu, na ktorý sa zmluvy vzťahujú.

9. Členské štáty ustanovia, že poskytovatelia online služieb zdieľania obsahu zavedú účinný a pohotový mechanizmus na vybavovanie sťažností a nápravu, ktorý bude dostupný používateľom ich služieb v prípade sporov o znemožnení prístupu k dielam alebo iným predmetom ochrany, alebo o odstránení diel alebo iných predmetov ochrany, ktoré nahrali.

Ak nositelia práv požadujú, aby prístup k ich konkrétnym dielam alebo iným predmetom ochrany bol znemožnený alebo tieto diela alebo iné predmety ochrany boli odstránené, svoje žiadosti náležite odôvodnia. Sťažnosti predložené v rámci mechanizmu stanovenom v prvom pododseku sa bez zbytočného odkladu spracujú a rozhodnutia na znemožnenie prístupu k nahranému obsahu alebo jeho odstránenie podliehajú ľudskému preskúmaniu. Členské štáty takisto zabezpečia, aby pri riešení sporov boli k dispozícii mechanizmy mimosúdneho riešenia sporov. Takéto mechanizmy umožnia nestranné riešenie sporov a nesmú oberať používateľov o právnu ochranu, ktorú im poskytuje vnútroštátne právo, bez toho, aby boli dotknuté práva používateľov využívať účinné súdne opravné prostriedky. Členské štáty by predovšetkým mali zabezpečiť, aby používatelia mali prístup k súdu alebo inému príslušnému súdnemu orgánu na uplatnenie výnimky alebo obmedzenia pravidiel v oblasti autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom.

Táto smernica nesmie mať v žiadnom prípade vplyv na legitímne použitie, ako je použitie na základe výnimiek alebo obmedzení stanovených v práve Únie, a nesmie viesť k identifikácii jednotlivých používateľov ani k spracúvaniu osobných údajov inak ako v súlade so smernicou [Európskeho parlamentu a Rady] 2002/58/ES [z 12. júla 2002, týkajúcou sa spracovávania osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí

a elektronických komunikáciách) (Ú. v. ES L 201, 2002, s. 37; Mim. vyd. 13/029, s. 514)] a nariadením [Európskeho parlamentu a Rady] (EÚ) 2016/679 [z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 2016, s. 1)].

Poskytovatelia online služieb zdieľania obsahu vo svojich obchodných podmienkach informujú svojich používateľov, že môžu používať diela a iné predmety ochrany na základe výnimiek alebo obmedzení autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom stanovených v práve Únie.

10. Od 6. júna 2019 Komisia v spolupráci s členskými štátmi zorganizuje dialóg zainteresovaných strán s cieľom prediskutovať osvedčené postupy týkajúce sa spolupráce medzi poskytovateľmi online služieb zdieľania obsahu a nositeľmi práv. Komisia po porade s poskytovateľmi online služieb zdieľania obsahu, nositeľmi práv, organizáciami používateľov a inými príslušnými zainteresovanými stranami a pri zohľadnení výsledkov dialógov so zainteresovanými stranami vydá usmernenie o uplatňovaní tohto článku, najmä pokiaľ ide o spoluprácu uvedenú v odseku 4. Pri diskusiách o najlepších postupoch sa okrem iného osobitne prihliada na rovnováhu medzi základnými právami a využívaním výnimiek a obmedzení. Na účely dialógov so zainteresovanými stranami majú organizácie používateľov prístup k zodpovedajúcim informáciám od poskytovateľov online služieb zdieľania obsahu o fungovaní ich postupov so zreteľom na odsek 4“

Návrhy účastníkov konania a konanie na Súdnom dvore

- 12 Poľská republika navrhuje, aby Súdny dvor:
 - zrušil písmeno b) článku 17 ods. 4 smernice 2019/790 a písmeno c) na konci tohto článku 17 ods. 4, t. j. pokiaľ ide o formuláciu „a vynaložili najlepšiu snahu na to, aby predišli ich budúcemu nahrávaniu v súlade s písmenom b)“,
 - subsidiárne pre prípad, že by Súdny dvor uznal, že napadnuté ustanovenia nemožno oddeliť od ostatných ustanovení článku 17 smernice bez zmeny jeho podstaty, aby zrušil tento článok v celom rozsahu,
 - uložil Európskemu parlamentu a Rade Európskej únie povinnosť nahradiť trovy konania.
- 13 Parlament navrhuje, aby Súdny dvor zamietol žalobu ako nedôvodnú a uložil Poľskej republike povinnosť nahradiť trovy konania.
- 14 Rada navrhuje, aby Súdny dvor zamietol návrhy uvedené v prvom rade ako neprípustné alebo zamietol žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú a uložil Poľskej republike povinnosť nahradiť trovy konania.
- 15 Rozhodnutím predsedu Súdneho dvora zo 17. októbra 2019 bolo Španielskemu kráľovstvu, Francúzskej republike, Portugalskej republike a Európskej komisii umožnené vstúpiť do konania na podporu návrhov Parlamentu a Rady v súlade s článkom 131 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.

O žalobe

O prípustnosti

- 16 Parlament a Rada, podporované Francúzskou republikou a Komisiou, tvrdia, že hlavné návrhy sú neprípustné, keďže písmeno b) a písmeno c) na konci článku 17 ods. 4 smernice 2019/790 nemožno oddeliť od ostatných častí tohto článku 17.
- 17 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že čiastočné zrušenie aktu Únie je možné len vtedy, ak časti, ktorých zrušenie sa navrhuje, sú oddeliteľné od ostatných častí aktu. Súdny dvor opakovane konštatoval, že táto podmienka oddeliteľnosti nie je splnená, ak by čiastočné zrušenie aktu spôsobilo zmenu jeho podstaty (rozsudok z 8. decembra 2020, Poľsko/Parlament a Rada, C-626/18, EU:C:2020:1000, bod 28, ako aj citovaná judikatúra).
- 18 Overovanie oddeliteľnosti častí aktu Únie si tak vyžaduje preskúmanie ich dosahu, aby sa posúdilo, či by zrušenie týchto častí zmenilo účel a podstatu tohto aktu (rozsudok z 8. decembra 2020, Poľsko/Parlament a Rada, C-626/18, EU:C:2020:1000, bod 29, ako aj citovaná judikatúra).
- 19 Navyše otázka, či by čiastočné zrušenie podstatne zmenilo akt Únie, je objektívnym kritériom a nie subjektívnym kritériom, súvisiacim s politickým zámerom inštitúcie, ktorá sporný akt prijala (rozsudok z 8. decembra 2020, Poľsko/Parlament a Rada, C-626/18, EU:C:2020:1000, bod 30, ako aj citovaná judikatúra).
- 20 Ako uviedol generálny advokát v bode 44 svojich návrhov a ako tvrdí Parlament a Rada, podporovaní Francúzskou republikou a Komisiou, článok 17 smernice 2019/790 zavádza pre poskytovateľov online služieb zdieľania obsahu nový režim zodpovednosti, ktorého jednotlivé ustanovenia tvoria celok, a ako vyplýva z odôvodnení 61 a 66 tejto smernice jej účelom je zaviesť rovnováhu medzi právami a záujmami týchto poskytovateľov služieb, používateľov ich služieb a nositeľov práv. Zrušenie iba písmena b) a písmena c) na konci článku 17 ods. 4 uvedenej smernice by predovšetkým malo za následok nahradenie tohto režimu zodpovednosti režimom, ktorý je podstatne odlišný a zároveň oveľa priaznivejší pre týchto poskytovateľov. Takéto čiastočné zrušenie by v dôsledku toho zmenilo podstatu tohto článku 17.
- 21 Z toho vyplýva, že písmeno b) a písmeno c) na konci článku 17 ods. 4 smernice 2019/790 nemožno oddeliť od ostatných častí tohto článku 17 a že hlavné návrhy len na zrušenie týchto ustanovení sú preto neprípustné.
- 22 Naopak je nesporné, že článok 17 smernice 2019/790, ktorý sa nachádza v samostatnej kapitole hlavy IV tejto smernice týkajúcej sa opatrení na zabezpečenie riadneho fungovania trhu s autorskými právami, je oddeliteľný od ostatných častí tejto smernice, a že subsidiárne návrhy predložené Poľskou republikou na zrušenie tohto článku 17 v celom rozsahu sú preto prípustné.

O veci samej

- 23 Poľská republika na podporu svojich návrhov uvádza jediný žalobný dôvod založený na porušení práva na slobodu prejavu a práva na informácie zaručeného v článku 11 Charty.

- 24 Tento žalobný dôvod je v podstate založený na argumentácii, podľa ktorej na to, aby poskytovatelia online služieb zdieľania obsahu boli oslobodení od akejkoľvek zodpovednosti z dôvodu poskytnutia prístupu verejnosti k dielam chráneným autorským právom alebo k iným predmetom ochrany, ktoré nahráli ich používatelia v rozpore s autorským právom, sú podľa článku 17 ods. 4 písm. b) a článku 17 ods. 4 písm. c) na konci smernice 2019/790 povinní vykonávať preventívne monitorovanie akéhokoľvek obsahu, ktorý chcú ich používatelia sprístupniť na internete. Na tento účel by mali používať informatické nástroje umožňujúce predchádzajúce automatické filtrovanie tohto obsahu. Tým, že sporné ustanovenia ukladajú poskytovateľom online služieb zdieľania obsahu takéto opatrenia preventívneho monitorovania bez poskytnutia záruk na zabezpečenie dodržiavania práva na slobodu prejavu a na informácie, predstavujú obmedzenie výkonu tohto základného práva, ktoré nerešpektuje ani podstatu tohto práva, ani nie je v súlade so zásadou proporcionality, a ktoré preto nemožno považovať za odôvodnené.
- 25 Parlament a Rada, podporovaní Španielskym kráľovstvom, Francúzskou republikou a Komisiou, spochybňujú dôvodnosť uvedeného jediného žalobného dôvodu.

O režime zodpovednosti zavedenom článkom 17 smernice 2019/790

- 26 Na úvod treba pripomenúť, že až do nadobudnutia účinnosti článku 17 smernice 2019/790 zodpovednosť online poskytovateľov služieb zdieľania obsahu z dôvodu poskytnutia prístupu verejnosti k chránenému obsahu, ktorý na ich platformách nahráli používatelia týchto služieb v rozpore s autorským právom, sa riadil článkom 3 smernice 2001/29, ako aj článkom 14 smernice 2000/31.
- 27 V tejto súvislosti Súdny dvor na jednej strane rozhodol, že článok 3 ods. 1 smernice 2001/29 sa má vykladať v tom zmysle, že prevádzkovateľ platformy na zdieľanie videí alebo platformy na ukladanie a zdieľanie súborov, na ktorých používatelia môžu nezákonne sprístupňovať verejnosti chránený obsah, uskutočňuje „verejný prenos“ tohto obsahu iba vtedy, ak nad rámec samotného poskytovania platformy prispieva k tomu, že verejnosť má v rozpore s autorským právom prístup k takému obsahu. Tak je to najmä v prípade, keď tento prevádzkovateľ má konkrétnu vedomosť o nezákonnom sprístupnení chráneného obsahu na svojej platforme a urýchlene ho neodstráni alebo neznemožní k nemu prístup, alebo keď tento prevádzkovateľ, hoci vedel alebo mal vedieť, že vo všeobecnosti používatelia tejto platformy sprístupňujú verejnosti chránený obsah prostredníctvom jeho platformy, nezaviedol primerané technické opatrenia, ktoré možno v jeho situácii očakávať ako od prevádzkovateľa, ktorý je primerane starostlivý, aby dôveryhodne a účinne čelil porušovaniu autorského práva na tejto platforme, alebo tiež, keď sa podieľal na výbere chráneného obsahu, ktorý je nezákonne predmetom verejného prenosu, poskytoval na svojej platforme nástroje osobitne určené na nezákonné zdieľanie takéhoto obsahu alebo vedome podporoval takéto zdieľanie, o čom môže svedčiť okolnosť, že uvedený prevádzkovateľ zaviedol obchodný model podnecujúci používateľov jeho platformy, aby na nej nezákonne uskutočňovali verejný prenos chráneného obsahu (rozsudok z 22. júna 2021, YouTube a Cyando, C-682/18 a C-683/18, EU:C:2021:503, bod 102).
- 28 Na druhej strane Súdny dvor konštatoval, že činnosť prevádzkovateľa platformy na zdieľanie videí alebo platformy na ukladanie a zdieľanie súborov patrí do pôsobnosti článku 14 ods. 1 smernice 2000/31, pokiaľ tento prevádzkovateľ nezohráva aktívnu úlohu takej povahy, že by vďaka nej poznal obsah nahrávaný na jeho platformu alebo mal nad ním kontrolu. Na to, aby bol na základe článku 14 ods. 1 písm. a) tejto smernice takýto prevádzkovateľ vylúčený z oslobodenia od zodpovednosti stanoveného v tomto článku 14 ods. 1, musí si byť tento prevádzkovateľ vedomý

konkrétnych nezákonných činností svojich používateľov týkajúcich sa chráneného obsahu, ktorý bol nahraný na jeho platformu (rozsudok z 22. júna 2021, YouTube a Cyando, C-682/18 a C-683/18, EU:C:2021:503, body 117 a 118).

- 29 Ako však vyplýva najmä z odôvodnení 61 a 66 smernice 2019/790, normotvorca Únie sa domnieval, že vzhľadom na okolnosť, že počas posledných rokov sa fungovanie trhu s online obsahom stalo zložitejším a že služby zdieľania tohto obsahu, ktoré umožňujú prístup k významnému množstvu chráneného obsahu, sa stali hlavným zdrojom prístupu k online obsahu, bolo potrebné stanoviť osobitný mechanizmus zodpovednosti pre poskytovateľov týchto služieb na účely podpory rozvoja trhu spravodlivého udeľovania licencií medzi nositeľmi práv a týmito poskytovateľmi.
- 30 Pokiaľ ide o tento nový mechanizmus osobitnej zodpovednosti, normotvorca Únie stanovil obmedzenú pôsobnosť článku 2 bodu 6 prvej vety smernice 2019/790, ktorý definuje poskytovateľa online služieb zdieľania obsahu ako poskytovateľa služby informačnej spoločnosti, ktorej hlavným účelom alebo jedným z hlavných účelov je uchovávať a sprístupniť verejnosti veľké množstvo obsahu chráneného autorským právom alebo iných predmetov ochrany, ktoré nahrali ich používatelia a ktoré organizuje a propaguje na účely dosiahnutia zisku. Uvedený mechanizmus sa preto netýka poskytovateľov služieb informačnej spoločnosti, ktorí nespĺňajú jedno alebo viaceré z kritérií uvedených v tomto ustanovení, a preto sa na nich naďalej vzťahuje všeobecný režim zodpovednosti stanovený v článku 14 smernice 2000/31 za službu „uloženia informácií na hostiteľskom počítači“, a prípadne režim stanovený v článku 3 smernice 2001/29, v súlade s článkom 1 ods. 2 smernice 2019/790.
- 31 Navyše tento normotvorca prostredníctvom druhej vety uvedeného článku 2 bodu 6 jednak obmedzil pôsobnosť nového mechanizmu osobitnej zodpovednosti zavedeného smernicou 2019/790 a jednak obmedzil jeho pôsobnosť článkom 17 ods. 6 tejto smernice, ktorý v zásade vylučuje v prípade niektorých nových poskytovateľov uplatnenie ustanovení uvedenej smernice, ktorých sa týka žaloba o neplatnosť.
- 32 Pokiaľ ide o tento nový osobitný mechanizmus zodpovednosti, článok 17 ods. 1 smernice 2019/790 stanovuje, že poskytovateľ online služieb zdieľania obsahu uskutočňuje akt verejného prenosu alebo akt sprístupňovania verejnosti, keď verejnosti umožňuje prístup k dielam chráneným autorským právom alebo k iným predmetom ochrany, ktoré nahrali ich používatelia, a že preto musí na tento účel získať súhlas od nositeľov práv, napríklad uzavretím licenčnej zmluvy.
- 33 Zároveň článok 17 ods. 3 smernice 2019/790 vylučuje, pokiaľ ide o takéto akty, aby bol poskytovateľ online služieb zdieľania obsahu oslobodený od zodpovednosti stanovenej v článku 14 ods. 1 smernice 2000/31.
- 34 Článok 17 ods. 4 smernice 2019/790 zavádza osobitný režim zodpovednosti za predpokladu, že sa neudelí žiadny súhlas. V tomto prípade poskytovatelia online služieb zdieľania obsahu môžu byť oslobodený od svojej zodpovednosti za takéto úkony prenosu a sprístupnenia obsahu, ktoré porušujú autorské právo len za určitých kumulatívnych podmienok vymenovaných v písmenách a) až c) tohto ustanovenia. Podľa tejto smernice musia títo poskytovatelia preukázať, že:
- vynaložili najlepšiu snahu na získanie súhlasu [písmeno a)] a

- v súlade s vysokými normami odbornej starostlivosti v sektore vynaložili najlepšiu snahu na zabezpečenie nedostupnosti konkrétnych diel a iných predmetov ochrany, pre ktoré nositelia práv poskytli poskytovateľom služieb relevantné a nevyhnutné informácie [písmeno b)], a v každom prípade
 - urýchlene konali, po tom, čo dostali dostatočne podložené oznámenie od nositeľov práv, aby znemožnili prístup k svojim webovým sídlam alebo odstránili zo svojich webových sídiel oznámené diela alebo iné predmety ochrany a vynaložili najlepšiu snahu na to, aby predišli ich budúcemu nahrávaniu v súlade s písmenom b) [písmeno c)].
- 35 Tento osobitný režim zodpovednosti zavedený článkom 17 ods. 4 smernice 2019/790 je spresnený a doplnený článkom 17 ods. 5 až 10 tejto smernice.
- 36 Článok 17 ods. 5 smernice 2019/790 tak v prvom rade vymenúva prvky, ktoré treba zohľadniť, aby sa vzhľadom na zásadu proporcionality určilo, či poskytovateľ služieb splnil svoje povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 17 ods. 4 tejto smernice.
- 37 Ďalej článok 17 ods. 7 smernice 2019/790 spresňuje, že spolupráca medzi poskytovateľmi online služieb zdieľania obsahu a nositeľmi práv nesmie mať za následok zabránenie dostupnosti diel alebo iných predmetov ochrany, ktoré nahrali používatelia, ktorí neporušujú autorské právo a práva súvisiace s autorským právom, a to ani v prípadoch, keď sa na takéto diela alebo iné predmety ochrany vzťahuje výnimka alebo obmedzenie. Toto ustanovenie uvádza tie z výnimiek a obmedzení, na ktoré sa užívatelia v každom členskom môžu odvolávať. Pokiaľ ide o článok 17 ods. 8 tejto smernice, okrem iného uvádza, že uplatňovanie tohto článku nesmie viesť ku všeobecnej povinnosti monitorovania a článok 17 ods. 9 tejto smernice stanovuje okrem iného zavedenie účinného a pohotového mechanizmu na vybavovanie sťažností a nápravu pre používateľov, ako mechanizmy mimosúdneho riešenia sporov, ktoré dopĺňajú súdne opravné prostriedky.
- 38 Napokon článok 17 ods. 10 smernice 2019/790 poveruje Komisiu, aby v spolupráci s členskými štátmi zorganizovala dialóg zainteresovaných strán s cieľom prediskutovať osvedčené postupy, pričom osobitne prihliada na rovnováhu medzi základnými právami a využívaním výnimiek a obmedzení, ako aj vydala po porade s týmito stranami usmernenie o uplatňovaní, najmä pokiaľ ide o spoluprácu medzi poskytovateľmi online služieb zdieľania obsahu a nositeľmi práv, uvedenú v článku 17 ods. 4 tejto smernice.

O existencii obmedzenia výkonu práva na slobodu prejavu a na informácie vyplývajúceho z režimu zodpovednosti zavedeného článkom 17 smernice 2019/790

- 39 Poľská republika tvrdí, že uložením povinnosti poskytovateľom online služieb zdieľania obsahu vynaložiť najlepšiu snahu jednak na zabezpečenie nedostupnosti osobitného chráneného obsahu, v súvislosti s ktorým nositelia práv poskytli relevantné a potrebné informácie, a jednak s cieľom zabrániť tomu, aby chránený obsah, ktorý bol predmetom dostatočne odôvodneného oznámenia zo strany týchto nositeľov, bol v budúcnosti nahraný, článok 17 ods. 4 písm. b) a článok 17 ods. 4 písm. c) na konci smernice 2019/790 obmedzuje výkon práva na slobodu prejavu a informácie používateľov týchto služieb, zaručený článkom 11 Charty.

- 40 Podľa Poľskej republiky totiž na to, aby poskytovatelia online služieb zdieľania obsahu mohli splniť tieto povinnosti a využiť tak oslobodenie od zodpovednosti stanovené v článku 17 ods. 4 smernice 2019/790, sú povinný kontrolovať všetok obsah nahraný ich používateľmi pred ich šírením verejnosti. Na tento účel sú títo poskytovatelia v prípade neexistencie iných uplatniteľných riešení povinní používať automatické filtračné nástroje.
- 41 Takáto preventívna kontrola by pritom predstavovala obzvlášť závažný zásah do práva na slobodu prejavu a na informácie používateľov online služieb zdieľania obsahu, keďže jednak by zahŕňala riziko, že by mohlo dôjsť k zablokovaniu oprávneného obsahu, a jednak by sa nezákonnosť, a teda blokovanie obsahu určovala automaticky algoritmami, a to ešte pred akýmkoľvek šírením predmetného obsahu.
- 42 Poľská republika okrem toho tvrdí, že normotvorca Únie sa nemôže zbaviť svojej zodpovednosti za tento zásah do práva zaručeného článkom 11 Charty, keďže tento zásah je nevyhnutným, či dokonca predpokladaným dôsledkom režimu zodpovednosti stanoveného v článku 17 ods. 4 smernice 2019/790 inštitúciami Únie.
- 43 Parlament a Rada, podporovaní Španielskym kráľovstvom, Francúzskou republikou a Komisiou, spochybňujú skutočnosť, že tento režim zodpovednosti má za následok obmedzenie práva na slobodu prejavu a na informácie používateľov online služieb zdieľania obsahu a tvrdia, že v každom prípade prípadné obmedzenie tohto práva vyplývajúce z vykonania uvedeného režimu nemožno pripísať normotvorcovi Únie.
- 44 Treba pripomenúť, že podľa článku 11 Charty má každý právo na slobodu prejavu, ktoré zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie a myšlienky bez zasahovania orgánov verejnej moci a bez ohľadu na hranice. Ako vyplýva z vysvetliviek k Charte základných práv (Ú. v. EÚ C 303, 2007, s. 17) a v súlade s článkom 52 ods. 3 Charty, práva zaručené v článku 11 Charty majú rovnaký zmysel a rozsah ako práva zaručené v článku 10 EDLP.
- 45 V tejto súvislosti treba uviesť, že na zdieľanie informácií na internete prostredníctvom online platforiem na zdieľanie obsahu sa vzťahuje článok 10 EDLP a článok 11 Charty.
- 46 Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva totiž článok 10 EDLP zaručuje každému slobodu prejavu a informácie a netýka sa len obsahu informácií, ale aj prostriedkov ich šírenia, pričom akékoľvek obmedzenie týchto prostriedkov sa týka práva prijímať a šíriť informácie. Ako uviedol tento súd, internet sa dnes stal jedným z hlavných spôsobov výkonu práva jednotlivcov na slobodu prejavu a na informácie. Internetové stránky a najmä online platformy na zdieľanie prispievajú vďaka svojej dostupnosti, ako aj schopnosti uchovávať a šíriť veľké množstvo údajov vo veľkej miere k zlepšeniu prístupu verejnosti k novinkám a vo všeobecnosti k uľahčeniu prenosu informácií, možnosti pre jednotlivcov vyjadrovať sa na internete, čo predstavuje bezprecedentný nástroj na uplatňovanie slobody prejavu (pozri v tomto zmysle rozsudky ESLP, 1. decembra 2015, Cengiz a i. v. Turquie, CE:ECHR:2015:1201JUD004822610, bod 52, ako aj 23. júna 2020, Vladimir Kharitonov v. Rusko, CE:ECHR:2020:0623JUD001079514, bod 33 a citovanú judikatúru).
- 47 Súdny dvor tak vo svojom výklade režimu zodpovednosti založeného na článku 3 smernice 2001/29 a článku 14 smernice 2000/31, ktorý sa uplatňuje na poskytovateľov online služieb zdieľania obsahu, až do nadobudnutia účinnosti článku 17 smernice 2019/790, zdôraznil potrebu náležite zohľadniť osobitný význam internetu pre slobodu prejavu a právo na informácie, ktorá je

zaručená v článku 11 Charty, a tak zabezpečiť dodržiavanie tohto základného práva pri uplatňovaní tohto režimu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 22. júna 2021, YouTube a Cyando, C-682/18 a C-683/18, EU:C:2021:503, body 64, 65 a 113).

- 48 Na účely určenia, či osobitný režim zodpovednosti zavedený článkom 17 ods. 4 smernice 2019/790 pre poskytovateľov online služieb zdieľania obsahu zahŕňa obmedzenie výkonu práva na slobodu prejavu a na informácie používateľov týchto služieb zdieľania, treba najprv konštatovať, že toto ustanovenie vychádza z predpokladu, že títo poskytovatelia nie sú nevyhnutne schopní získať súhlas pre všetok chránený obsah, ktorý môže byť nahratý na ich platformách ich používateľmi. V tomto kontexte treba uviesť, že nositelia práv majú možnosť určiť, či a za akých podmienok sú ich diela a iné chránené predmety používané. Ako totiž zdôrazňuje odôvodnenie 61 tejto smernice, táto smernica nemá vplyv na zmluvnú slobodu a títo nositelia preto nie sú vôbec povinní udeľovať súhlas alebo licencie na používanie svojich diel poskytovateľom online služieb zdieľania obsahu.
- 49 Za týchto podmienok musia títo poskytovatelia s cieľom vyhnúť sa tomu, aby boli zodpovední v prípade, keď používatelia nahrávajú nezákonný obsah na ich platformách, pre ktoré poskytovatelia online služieb zdieľania obsahu nemajú povolenie od nositeľov práv, preukázať, že vynaložili najlepšiu snahu v zmysle článku 17 ods. 4 písm. a) smernice 2019/790 na získanie takéhoto povolenia a že spĺňajú všetky ostatné podmienky oslobodenia stanovené v článku 17 ods. 4 písm. b) a článku 17 ods. 4 písm. c) tejto smernice.
- 50 Za týchto ďalších podmienok sa povinnosti poskytovateľov online služieb zdieľania obsahu neobmedzujú na povinnosť uvedenú na začiatku článku 17 ods. 4 písm. c) smernice 2019/790, ktorá zodpovedá povinnosti, ktorá im bola uložená už na základe článku 14 ods. 1 písm. b) smernice 2000/31 a ktorá spočíva v povinnosti urýchlene konať, po tom, čo dostali dostatočne podložené oznámenie od nositeľov práv, aby znemožnili prístup k chránenému obsahu, ktorý bol oznámený, alebo ho odstránili zo svojich platforiem (pozri tiež rozsudok z 22. júna 2021, YouTube a Cyando, C-682/18 a C-683/18, EU:C:2021:503, bod 116).
- 51 Okrem tejto povinnosti sú totiž títo poskytovatelia na jednej strane povinní, pokiaľ ide o osobitne chránené obsahy, v súvislosti s ktorými im nositelia práv poskytli relevantné a potrebné informácie, vynaložiť podľa článku 17 ods. 4 písm. b) smernice 2019/790 „v súlade s vysokými normami odbornej starostlivosti v sektore... najlepšiu snahu na zabezpečenie nedostupnosti“ týchto obsahov.
- 52 Na druhej strane, pokiaľ ide o chránené obsahy, ktoré boli po ich sprístupnení verejnosti predmetom dostatočne podloženého oznámenia zo strany nositeľov práv, títo poskytovatelia musia podľa článku 17 ods. 4 písm. c) na konci smernice 2019/790 vynaložiť „najlepšiu snahu na to, aby predišli ich budúcemu nahrávaniu v súlade s písmenom b)“ tohto ustanovenia.
- 53 Zo znenia a štruktúry článku 17 ods. 4 písm. b) a c) smernice 2019/790 tak vyplýva, že na to, aby mohli poskytovatelia online služieb zdieľania obsahu byť oslobodení od zodpovednosti a s výhradou výnimky stanovenej pre nových poskytovateľov v zmysle článku 17 ods. 6 tejto smernice, musia nielen urýchlene konať s cieľom ukončiť na svojich platformách konkrétne porušenia autorského práva po tom, čo k nim došlo, a nositelia práv ich dostatočne odôvodneným spôsobom oznámili, ale musia ešte po prijatí takéhoto oznámenia alebo v prípade, že im nositelia práv poskytli relevantné a potrebné informácie predtým, ako dôjde k porušeniu, vynaložiť „v súlade s vysokými normami odbornej starostlivosti v sektore... najlepšiu snahu“, aby zabránili vzniku alebo opakovaniu takýchto porušení. Tieto posledné uvedené povinnosti preto

de facto požadujú od týchto poskytovateľov, ako tvrdí Poľská republika, aby vykonali predchádzajúcu kontrolu obsahu, ktorý používatelia chcú na svojich platformách nahráť, pokiaľ získali od nositeľov práv informácie alebo oznámenia stanovené v tomto článku 17 ods. 4 písm. b) a c).

- 54 Okrem toho, ako uviedol generálny advokát v bodoch 57 až 69 svojich návrhov, na to, aby poskytovatelia online služieb zdieľania obsahu mohli vykonať takúto predchádzajúcu kontrolu, sú v závislosti od počtu nahrávaných súborov a dotknutého druhu predmetu ochrany v medziach stanovených v článku 17 ods. 5 smernice 2019/790 povinní využívať automatické nástroje na rozpoznávanie a filtrovanie. Konkrétne ani žalované inštitúcie, ani vedľajší účastníci konania neboli na pojednávaní pred Súdny dvorom schopní určiť možné alternatívy k takýmto nástrojom.
- 55 Takáto predchádzajúca kontrola a filtrovanie pritom môžu viesť k obmedzeniu dôležitého prostriedku online šírenia obsahu, a tak predstavovať obmedzenie práva zaručeného článkom 11 Charty.
- 56 Okrem toho na rozdiel od toho, čo tvrdia žalované inštitúcie, toto obmedzenie možno pripísať normotvorcovi Únie, keďže je priamym dôsledkom osobitného režimu zodpovednosti zavedeného pre poskytovateľov online služieb zdieľania obsahu v článku 17 ods. 4 smernice 2019/790.
- 57 Článok 17 ods. 5 tejto smernice navyše výslovne odkazuje na „povinnosti“, ktoré majú „podľa odseku 4“ tohto článku 17 uvedení poskytovatelia, a vymenúva prvky, ktoré treba zohľadniť pri určení, či so zreteľom na zásadu proporcionality takýto poskytovateľ „splnil“ tieto povinnosti.
- 58 Treba preto dospieť k záveru, že režim osobitnej zodpovednosti zavedený článkom 17 ods. 4 smernice 2019/790 pre poskytovateľov online služieb zdieľania obsahu zahŕňa obmedzenie výkonu práva na slobodu prejavu a na informácie používateľov týchto služieb zdieľania, ktoré zaručuje článok 11 Charty.

O odôvodnení obmedzenia výkonu práva na slobodu prejavu a na informácie vyplývajúceho z režimu zodpovednosti zavedeného článkom 17 smernice 2019/790

- 59 Poľská republika tvrdí, že obmedzenie výkonu tohto základného práva používateľov online služieb zdieľania obsahu vyplývajúce z režimu zodpovednosti zavedeného článkom 17 smernice 2019/790 nezodpovedá požiadavkám stanoveným v článku 52 ods. 1 Charty.
- 60 Podľa Poľskej republiky totiž tento článok 17 neobsahuje záruky umožňujúce zabezpečiť rešpektovanie podstaty uvedeného základného práva a zásady proporcionality pri plnení povinností stanovených v článku 17 ods. 4 písm. b) a článok 17 ods. 4 písm. c) na konci smernice 2019/790. Konkrétne tieto posledné uvedené ustanovenia nestanovujú žiadne jasné a presné pravidlo, pokiaľ ide o spôsob, akým poskytovatelia online služieb zdieľania obsahu musia splniť tieto povinnosti, čo im ponecháva „bielu kartu“ na zavedenie predchádzajúcich mechanizmov kontroly a filtrovania porušujúcich právo používateľov týchto služieb na slobodu prejavu a na informácie. Okrem toho článok 17 ods. 7 až 9 tejto smernice neumožňuje vyhnúť sa tomu, aby bol pri vykonávaní uvedených povinností aj zákonný obsah automaticky zablokovaný a aby sa jeho šírenie pre verejnosť prinajmenšom výrazne oneskorilo s rizikom, že tento obsah prestane byť pred jeho šírením zaujímavý a stratí svoju informačnú hodnotu.

- 61 Prijatím režimu zodpovednosti zavedeného článkom 17 uvedenej smernice normotvorca Únie porušil primeranú rovnováhu medzi ochranou nositeľov práv a ochranou používateľov online služieb zdieľania obsahu, a to najmä preto, že ciele sledované týmto režimom zodpovednosti sa už mohli vo veľkej miere dosiahnuť inými podmienkami stanovenými v článku 17 ods. 4 tej istej smernice.
- 62 Parlament a Rada, podporovaní Španielskym kráľovstvom, Francúzskou republikou a Komisiou, spochybňujú argumentáciu Poľskej republiky a okrem iného tvrdia, že článok 17 smernice 2019/790 obsahuje úplný systém záruk, ktorý zachováva právo na slobodu prejavu a na informácie používateľov online služieb zdieľania obsahu a primeranú rovnováhu medzi predmetnými právami a záujmami.
- 63 Treba uviesť, že v súlade s článkom 52 ods. 1 Charty akékoľvek obmedzenie výkonu práv a slobôd uznaných v Charte musí byť ustanovené zákonom a rešpektovať podstatu týchto práv a slobôd. Pri dodržaní zásady proporcionality možno tieto práva a slobody obmedziť len vtedy, ak je to nevyhnutné a skutočne to zodpovedá cieľom všeobecného záujmu, ktoré sú uznané Úniou, alebo ak je to potrebné na ochranu práv a slobôd iných.
- 64 V tejto súvislosti Súdny dvor konštatoval, že požiadavka, podľa ktorej musí byť každé obmedzenie výkonu základných práv stanovené zákonom, predpokladá, že samotný právny základ, ktorý umožňuje zásah do týchto práv, musí vymedzovať rozsah obmedzenia výkonu dotknutého práva (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. júla 2020, Facebook Ireland a Schrems, C-311/18, EU:C:2020:559, bod 175, ako aj citovanú judikatúru).
- 65 Pokiaľ ide o dodržiavanie zásady proporcionality, táto si vyžaduje, aby obmedzenia, ktoré môžu byť zavedené najmä aktmi Únie, pre práva a slobody zakotvené v Charte, nejdú nad rámec toho, čo je primerané a potrebné na uskutočnenie sledovaných legitímnych cieľov alebo potreby ochrany práv a slobôd, pričom ak existuje možnosť rozhodnúť sa medzi viacerými primeranými opatreniami, je potrebné sa prikloniť k najmenej obmedzujúcemu a ním spôsobené nevýhody nesmú byť neprimerané sledovaným cieľom (pozri v tomto zmysle rozsudky z 13. marca 2019, Poľsko/Parlament a Rada, C-128/17, EU:C:2019:194, bod 94 a citovanú judikatúru, ako aj zo 17. decembra 2020, Centraal Israëlitisch Consistorie van België a i., C-336/19, EU:C:2020:1031, bod 64 a citovanú judikatúru).
- 66 Navyše pokiaľ ide o viaceré v Zmluvách zakotvené základné práva a zásady, o ktoré ide v prejednávanej veci, pri posudzovaní dodržiavania zásady proporcionality sa musí rešpektovať potreba súladu požiadaviek spojených s ochranou rôznych práv a zásad, o ktoré ide, a primeraná rovnováha medzi nimi (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. decembra 2020, Centraal Israëlitisch Consistorie van België a i., C-336/19, EU:C:2020:1031, bod 65, ako aj citovanú judikatúru).
- 67 Okrem toho na účely splnenia požiadavky proporcionality musí právna úprava obsahujúca zásah do základných práv stanoviť jasné a presné pravidlá upravujúce rozsah a uplatnenie predmetného opatrenia a ukladajúce minimálne požiadavky tak, aby osoby, ktorých výkon týchto práv je obmedzený, mali dostatočné záruky umožňujúce ich účinne chrániť pred rizikami zneužitia. Táto právna úprava musí najmä vymedziť okolnosti a podmienky, za akých možno prijať takéto opatrenie, čím zaručí, aby zásah nešiel nad rámec toho, čo je striktné nevyhnutné. Nevyhnutnosť disponovať takými zárukami je o to dôležitejšia v prípade, keď sú osobné údaje spracúvané automaticky (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. júla 2020, Facebook Ireland a Schrems, C-311/18, EU:C:2020:559, bod 176, ako aj citovanú judikatúru).

- 68 Pokiaľ ide najmä o obmedzenie výkonu práva na slobodu prejavu a na informácie, o ktoré ide v prejednávanej veci, z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že hoci článok 10 EDLP sám osebe nezakazuje akékoľvek predchádzajúce obmedzenie prostriedku šírenia, takéto obmedzenia predstavujú také veľké hrozby pre dodržiavanie tohto základného práva, že musia byť zaradené do osobitne prísneho právneho rámca (rozsudok ESLP, 18. decembra 2012, Ahmet Yildirim v. Turecko, CE:ECHR:2012:1218JUD000311110, body 47 a 64, ako aj citovaná judikatúra).
- 69 S prihliadnutím na tieto úvahy treba preskúmať, či obmedzenie výkonu práva na slobodu prejavu a na informácie používateľov online služieb zdieľania obsahu, zakotveného v článku 11 Charty, ktoré vyplýva z režimu zodpovednosti stanoveného v článku 17 ods. 4 smernice 2019/790 pre poskytovateľov týchto služieb zdieľania, zodpovedá požiadavkám stanoveným v článku 52 ods. 1 Charty. Na účely tohto skúmania treba zohľadniť nielen tento článok 17 ods. 4 samostatne, ale aj ustanovenia, ktoré tento režim spresňujú a dopĺňajú, a najmä článok 17 ods. 7 až 10 tejto smernice. Okrem toho treba zohľadniť legitímny cieľ sledovaný zavedením tohto režimu, ktorým je ochrana osôb, ktoré sú nositeľmi autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom, ktoré sú zaručené ako práva duševného vlastníctva v článku 17 ods. 2 Charty.
- 70 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa všeobecnej výkladovej zásady sa má akt Únie vykladať v čo najväčšom možnom rozsahu spôsobom, ktorý nespochybní jeho platnosť, a v súlade s celým primárnym právom, okrem iného s ustanoveniami Charty. V prípade, že sa text sekundárneho práva Únie môže vykladať viac ako jedným spôsobom, treba dať prednosť tomu výkladu, podľa ktorého je ustanovenie v súlade s primárnym právom, pred výkladom, ktorý vedie k zisteniu, že ustanovenie je s primárnym právom nezlučiteľné [rozsudok zo 14. mája 2019, M a i. (Odňatie postavenia utečenca), C-391/16, C-77/17 a C-78/17, EU:C:2019:403, bod 77, ako aj citovaná judikatúra].
- 71 Okrem toho sa toto preskúmanie vzhľadom na požiadavky stanovené v článku 52 ods. 1 Charty týka osobitného režimu zodpovednosti poskytovateľov online služieb zdieľania obsahu, ako je stanovený v článku 17 ods. 4 smernice 2019/790, čím nie je dotknuté žiadne preskúmanie, ktoré by sa mohlo neskôr týkať preskúmania ustanovení prijatých členskými štátmi na účely prebratia tejto smernice alebo opatrení určených týmito dodávateľmi na dosiahnutie súladu s uvedeným režimom.
- 72 V rámci tohto preskúmania treba v prvom rade konštatovať, že obmedzenie výkonu práva na slobodu prejavu a na informácie používateľov online služieb zdieľania obsahu je stanovené zákonom, keďže vyplýva z povinností uložených poskytovateľom týchto služieb ustanovením aktu Únie, a to, ako bolo uvedené v bode 53 tohto rozsudku, v článku 17 ods. 4 písm. b) a článku 17 ods. 4 písm. c) na konci smernice 2019/790.
- 73 Je pravda, že toto ustanovenie nespresňuje konkrétne opatrenia, ktoré musia poskytovatelia služieb prijať, aby zabezpečili nedostupnosť osobitného chráneného obsahu, pre ktorý nositelia práv poskytli relevantné a potrebné informácie, alebo aby zabránili tomu, že chránený obsah, ktorý je predmetom dostatočne podloženého oznámenia zo strany týchto nositeľov, bude v budúcnosti nahraný. Uvedené ustanovenie len ukladá týmto poskytovateľom služieb povinnosť vynaložiť v tejto súvislosti svoju „najlepšiu snahu“, a to „v súlade s vysokými normami odbornej starostlivosti v sektore“. Podľa vysvetlení poskytnutých Parlamentom a Radou má znenie tohto istého ustanovenia zabezpečiť, aby sa takto uložené povinnosti mohli prispôbiť okolnostiam prejednávanej veci jednotlivých poskytovateľov online služieb zdieľania obsahu, ako aj vývoju sektorových postupov a dostupných technológií.

- 74 V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva však požiadavka, podľa ktorej akékoľvek obmedzenie výkonu základného práva musí byť stanovené zákonom, nevylučuje, aby právna úprava obsahujúca toto obmedzenie bola formulovaná dostatočne široko na to, aby sa mohla prispôbiť zmenám situácií (pozri v tomto zmysle rozsudok ESLP, 16. júna 2015, Delfi AS v. Estónsko, CE:ECHR:2015:0616JUD006456909, bod 121 a citovanú judikatúru).
- 75 Okrem toho, pokiaľ ide o povinnosť uloženú poskytovateľom služieb internetu prijať opatrenia, ktorých cieľom je zabezpečiť dodržiavanie autorského práva pri používaní ich služieb, môže sa v každom prípade ukázať ako nevyhnutné, aby sa rešpektovala sloboda podnikania týchto poskytovateľov služieb, ktorá je zaručená v článku 16 Charty, a spravodlivá rovnováha medzi touto slobodou, právom na slobodu prejavu a na informácie užívateľov ich služieb, ktoré je zakotvené v článku 11 Charty a právom duševného vlastníctva nositeľov práv, chránených článkom 17 ods. 2 Charty, ponechať na uvedených poskytovateľoch služieb, aby si sami zvolili, aké konkrétne opatrenia prijímú na dosiahnutie sledovaného výsledku, takže si môžu vybrať prostriedky, ktoré najlepšie zodpovedajú zdrojom a kapacitám, ktorými disponujú, a ktoré sú v súlade s inými povinnosťami a úlohami, ktorým musia čeliť pri výkone svojej činnosti (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, UPC Telekabel Wien, C-314/12, EU:C:2014:192, bod 52).
- 76 V druhom rade treba konštatovať, že obmedzenie výkonu práva na slobodu prejavu a na informácie používateľov online služieb zdieľania obsahu v súlade s článkom 52 ods. 1 Charty rešpektuje podstatu práva na slobodu prejavu a na informácie zaručeného v článku 11 Charty.
- 77 V tejto súvislosti treba uviesť, že článok 17 ods. 7 prvá veta smernice 2019/790 výslovne spresňuje, že „spolupráca medzi poskytovateľmi online služieb zdieľania obsahu a nositeľmi práv nesmie mať za následok zabránenie dostupnosti diel alebo iných predmetov ochrany, ktoré nahrali používatelia, ktorí neporušujú autorské právo a práva súvisiace s autorským právom, a to ani v prípadoch, keď sa na takéto diela alebo iné predmety ochrany vzťahuje výnimka alebo obmedzenie“ týchto práv.
- 78 Podľa jednoznačného znenia článku 17 ods. 7 prvej vety sa tento článok na rozdiel od článku 17 ods. 4 písm. b) a článku 17 ods. 4 písm. c) na konci smernice 2019/790 neobmedzuje na požiadavku, aby poskytovatelia online služieb zdieľania obsahu vynaložili na tento účel „najlepšiu snahu“, ale stanovuje presný výsledok, ktorý sa má dosiahnuť.
- 79 Okrem toho článok 17 ods. 9 tretí pododsek smernice 2019/790 zdôrazňuje, že táto smernica „nesmie mať v žiadnom prípade vplyv na legitímne použitie, ako je použitie na základe výnimiek alebo obmedzení stanovených v práve Únie“.
- 80 Z článku 17 ods. 7 a 9 smernice 2019/790 a z jej odôvodnení 66 a 70 tak jasne vyplýva, že s cieľom chrániť právo na slobodu prejavu a na informácie používateľov online služieb zdieľania obsahu, ktoré je zakotvené v článku 11 Charty, a primeranú rovnováhu medzi rôznymi dotknutými právami a záujmami, normotvorca Únie stanovil, že uplatnenie povinností uložených poskytovateľom týchto služieb v článku 17 ods. 4 písm. b) a článku 17 ods. 4 písm. c) na konci tejto smernice, nesmie viesť okrem iného k tomu, aby prijali opatrenia, ktoré by ovplyvnili podstatný obsah tohto základného práva používateľov, ktorí na ich platformách zdieľajú obsah, ktorý neporušuje autorské právo alebo práva súvisiace s autorským právom.
- 81 Smernica 2019/790 navyše odráža judikatúru Súdneho dvora, podľa ktorej poskytovateľmi prijaté opatrenia, o ktoré ide vo veci samej, musia rešpektovať právo používateľov internetu na slobodu prejavu a na informácie a musia byť najmä presne zacielené, aby umožnili účinnú ochranu

autorského práva bez toho, aby boli dotknutí používatelia, ktorí využívajú služby týchto poskytovateľov v súlade so zákonom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, UPC Telekabel Wien, C-314/12, EU:C:2014:192, body 55 a 56).

- 82 V treťom rade v rámci preskúmania proporcionality uvedeného v článku 52 ods. 1 Charty treba najprv konštatovať, že obmedzenie výkonu práva na slobodu prejavu a na informácie používateľov online služieb zdieľania obsahu, uvedené v bode 69 tohto rozsudku, zodpovedá potrebe ochrany práv a slobôd iných zaručenej článkom 52 ods. 1 Charty, a to konkrétne potrebe ochrany duševného vlastníctva zaručenej v článku 17 ods. 2 Charty. Cieľom povinností uložených článkom 17 smernice 2019/790 poskytovateľom online služieb zdieľania obsahu, z ktorých toto obmedzenie vychádza, je totiž, ako vyplýva najmä z odôvodnení 2, 3 a 61 smernice 2019/790, zabezpečiť ochranu práv duševného vlastníctva tak, aby prispeli k dosiahnutiu dobre fungujúceho a spravodlivého trhu autorských práv. V rámci online služieb zdieľania obsahu pritom musí byť ochrana autorských práv do určitej miery nevyhnutne spojená s obmedzením výkonu práva používateľov na slobodu prejavu a na informácie.
- 83 Ďalej mechanizmus zodpovednosti uvedený v článku 17 ods. 4 smernice 2019/790 je nielen vhodný, ale zdá sa tiež nevyhnutný na uspokojenie potreby ochrany práv duševného vlastníctva. Konkrétne, aj keď alternatívny mechanizmus navrhovaný Poľskou republikou, na základe ktorého sú poskytovateľom online služieb zdieľania obsahu uložené len povinnosti stanovené v tomto článku 17 ods. 4 písm. a) a na začiatku tohto odseku 4 písm. c), síce predstavuje menej obmedzujúce opatrenie na výkon práva na slobodu prejavu a na informácie, nič to nemení na tom, že tento alternatívny mechanizmus by nebol rovnako účinný z hľadiska ochrany práv duševného vlastníctva, ako je opatrenie prijaté normotvorcom Únie.
- 84 Napokon treba konštatovať, že povinnosti uložené článkom 17 ods. 4 smernice 2019/790 poskytovateľom online služieb zdieľania obsahu neprimerane neobmedzujú právo používateľov týchto služieb na slobodu prejavu a na informácie.
- 85 Po prvé, ako uviedol generálny advokát v bodoch 164, 165 a 191 až 193 svojich návrhov, z článku 17 ods. 7 a 9 smernice 2019/790, ako aj z odôvodnení 66 a 70 tejto smernice totiž vyplýva, že normotvorca Únie, aby zabránil riziku, ktoré predstavuje najmä používanie nástrojov automatického rozpoznávania a filtrovania pre právo na slobodu prejavu a na informácie používateľov online služieb zdieľania obsahu, stanovil jasnú a presnú hranicu v zmysle judikatúry pripomenutej v bode 67 tohto rozsudku, pokiaľ ide o opatrenia, ktoré možno prijať alebo vyžadovať pri vykonávaní povinností stanovených v článku 17 ods. 4 písm. b) a článku 17 ods. 4 c) na konci smernice 2019/790, a to najmä vylúčením opatrení, ktoré pri nahrávaní filtrujú a blokujú oprávnený obsah.
- 86 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Súdny dvor už mal príležitosť konštatovať, že systém filtrovania, ktorý by nemusel dostatočne rozlišovať medzi nezákonným a oprávneným obsahom, takže jeho používanie by mohlo viesť k blokovaniu komunikácie s oprávneným obsahom, by bol nezlučiteľný s právom na slobodu prejavu a na informácie zaručeným v článku 11 Charty a nebol by v súlade s primeranou rovnováhou medzi týmto právom a právom duševného vlastníctva. Súdny dvor v tejto súvislosti zdôraznil, že odpoveď na otázku zákonnosti prenosu závisí aj od uplatnenia zákonných výnimiek z autorského práva, ktoré sa v jednotlivých členských štátoch líšia. Okrem toho v niektorých členských štátoch môžu byť určité diela verejne prístupné alebo môžu byť dotknutými autormi bezodplatne uverejnené (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. februára 2012, SABAM, C-360/10, EU:C:2012:85, body 50 a 51, ako aj citovanú judikatúru).

- 87 Po druhé, pokiaľ ide o výnimky a obmedzenia autorského práva, ktoré zahŕňajú právo užívateľov diel alebo iných predmetov ochrany a ktorých cieľom je zabezpečiť primeranú rovnováhu medzi základnými právami týchto užívateľov a nositeľov práv (pozri v tomto zmysle rozsudok z 29. júla 2019, *Funke Medien NRW*, C-469/17, EU:C:2019:623, bod 70 a citovaný judikatúru), treba konštatovať, že článok 17 ods. 7 druhý pododsek smernice 2019/790 ukladá členským štátom povinnosť zabezpečiť, aby používatelia v každom členskom štáte boli oprávnení nahrávať a sprístupniť obsah, ktorí vytvorili, na osobitný účel citácie, kritiky, zhrnutia, karikatúry, paródie alebo pastiša. Ako vyplýva z odôvodnenia 70 tejto smernice, normotvorca Únie sa tak domnieval, že vzhľadom na osobitný význam výnimiek a obmedzení, ktoré sa nachádzajú medzi výnimkami a obmedzeniami fakultatívne stanovenými v článku 5 smernice 2001/29 pre slobodu prejavu a slobodu umenia, a teda pre uvedenú primeranú rovnováhu, bolo potrebné vyhlásiť tieto výnimky a obmedzenia za záväzné, aby sa zaručilo, že používatelia požívajú v tejto súvislosti jednotnú ochranu v celej Únii.
- 88 Okrem toho s rovnakým cieľom zaručiť práva používateľov článok 17 ods. 9 štvrtý pododsek smernice 2019/790 ukladá poskytovateľom online služieb zdieľania obsahu povinnosť informovať svojich používateľov vo svojich obchodných podmienkach, že môžu používať diela a iné predmety ochrany na základe výnimiek alebo obmedzení autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom stanovených v práve Únie.
- 89 Po tretie skutočnosť, že zodpovednosť poskytovateľov služieb za zabezpečenie nedostupnosti určitého obsahu nemôže byť podľa článku 17 ods. 4 písm. b) a článku 17 ods. 4 písm. c) na konci smernice 2019/790 vyvodená, pokiaľ im dotknutí nositelia práv neposkytnú relevantné a potrebné informácie týkajúce sa tohto obsahu, chráni výkon práva na slobodu prejavu a na informácie používateľov, ktorí tieto služby využívajú v súlade so zákonom. Vzhľadom na to, že prenos informácií má nepochybne túto povahu, ktorá je predpokladom prípadného konštatovania tejto zodpovednosti zo strany poskytovateľov služieb, títo poskytovatelia by v prípade neexistencie takýchto informácií totiž nemohli prístup k uvedenému obsahu znemožňovať.
- 90 Po štvrté článok 17 ods. 8 smernice 2019/790, ktorý podobne ako článok 15 ods. 1 smernice 2000/31 stanovuje, že uplatnenie tohto článku 17 nezakladá žiadnu všeobecnú povinnosť monitorovať, zavádza dodatočnú záruku na účely dodržiavania práva na slobodu prejavu a na informácie užívateľov online služieb zdieľania obsahu. Toto spresnenie totiž znamená, že poskytovatelia týchto služieb nemôžu byť povinní predchádzať nahrávaniu a sprístupneniu obsahu verejnosti, ktorého konštatovanie neoprávnenej povahy by si vyžadovalo samostatné posúdenie obsahu vzhľadom na informácie poskytnuté nositeľmi práv, ako aj prípadné výnimky a obmedzenia autorského práva (pozri analogicky rozsudok z 3. októbra 2019, *Glawischnig-Piesczek*, C-18/18, EU:C:2019:821, body 41 až 46).
- 91 Konkrétne, ako zdôrazňuje odôvodnenie 66 smernice 2019/790, treba zobrať do úvahy, že v určitých prípadoch možno vylúčiť dostupnosť obsahu nepovoleného autorským právom len na základe oznámenia nositeľov práv. Okrem toho, pokiaľ ide o takéto oznámenie, Súdny dvor konštatoval, že toto oznámenie musí obsahovať dostatok dôkazov, aby sa prevádzkovateľ tejto platformy mohol bez podrobného právneho preskúmania uistiť, že tento dotknutý prenos obsahu je nezákonnej povahy, ako aj o zlučiteľnosti prípadného odstránenia tohto obsahu so slobodou prejavu a právom na informácie (rozsudok z 22. júna 2021, *YouTube a Cyando*, C-682/18 a C-683/18, EU:C:2021:503, bod 116).

- 92 V tomto kontexte treba pripomenúť, že hoci je ochrana práva duševného vlastníctva zakotvená v článku 17 ods. 2 Charty, z tohto ustanovenia ani z judikatúry Súdneho dvora vôbec nevyplýva, že by takéto právo bolo nedotknuteľné a že by teda jeho ochrana mala byť zabezpečená absolútnym spôsobom (rozsudok z 29. júla 2019, Funke Medien NRW, C-469/17, EU:C:2019:623, bod 72 a citovaná judikatúra).
- 93 Po piate článok 17 ods. 9 prvý a druhý pododsek smernice 2019/790 zavádza viaceré procesné záruky, ktoré dopĺňajú záruky stanovené v článku 17 ods. 7 a 8 tejto smernice a ktoré chránia právo užívateľov online služieb zdieľania obsahu na slobodu prejavu a na informácie v prípadoch, keď by napriek zárukám stanoveným v týchto ustanoveniach poskytovateľa týchto služieb omylom alebo bezdôvodne blokovali oprávnený obsah.
- 94 Z článku 17 ods. 9 prvého a druhého pododseku, ako aj z odôvodnenia 70 smernice 2019/790 tak vyplýva, že normotvorca Únie sa domnieval, že bolo dôležité zabezpečiť, aby poskytovatelia online služieb zdieľania obsahu zaviedli nástroje na spracovanie sťažností a rýchlych a účinných prostriedkov nápravy na podporu oprávneného používania diel alebo iných predmetov ochrany, a najmä tých, na ktoré sa vzťahujú výnimky a obmedzenia autorského práva, ktoré sa týkajú ochrany slobody prejavu a slobody umenia. Podľa týchto ustanovení musia mať používatelia možnosť podať sťažnosť, ak sa domnievajú, že prístup k obsahu, ktorý nahrali, bol znemožnený, alebo že takýto obsah bol odstránený. Každá sťažnosť sa má preskúmať bez zbytočného odkladu a má podliehať ľudskému preskúmaniu. Okrem toho ak nositelia práv požiadajú poskytovateľov služieb, aby prijali opatrenia týkajúce sa obsahu nahraného používateľmi, akým je znemožnenie prístupu k tomuto obsahu alebo jeho odstránenie, musia byť ich žiadosti riadne odôvodnené.
- 95 Okrem toho v súlade s týmito ustanoveniami musia členské štáty zabezpečiť, aby užívatelia mali prístup k mimosúdny mechanizmom nápravy, ktoré umožňujú nestranné riešenie sporov, ako aj účinné súdne prostriedky nápravy. Používatelia musia mať predovšetkým možnosť obrátiť sa na súd alebo iný súdny orgán príslušný na uplatnenie výnimky alebo obmedzenia autorského práva a práv súvisiacich s autorským právom.
- 96 Po šieste článok 17 ods. 10 smernice 2019/790 dopĺňa systém záruk stanovený v článku 17 ods. 7 až 9 tejto smernice tým, že poveruje Komisiu, aby v spolupráci s členskými štátmi zorganizovala dialóg medzi zainteresovanými stranami s cieľom preskúmať najlepšie postupy spolupráce medzi poskytovateľmi služieb online zdieľania obsahu a nositeľmi práv, ako aj vydať pri zohľadní výsledkov týchto dialógov a po porade s dotknutými stranami, vrátane organizácií používateľov, usmernenia týkajúce sa uplatnenia článku 17 tejto smernice a najmä článku 17 ods. 4 tejto smernice.
- 97 Článok 17 ods. 10 smernice 2019/790 v tejto súvislosti výslovne zdôrazňuje, že pri diskusiách o najlepších postupoch sa okrem iného osobitne prihliada na rovnováhu medzi základnými právami a využívaním výnimiek a obmedzení. Okrem toho na účely dialógov medzi zainteresovanými stranami majú organizácie používateľov prístup k zodpovedajúcim informáciám od poskytovateľov online služieb zdieľania obsahu o fungovaní ich postupov so zreteľom na článok 17 ods. 4 tejto smernice.
- 98 Zo zistení vykonaných v bodoch 72 až 97 tohto rozsudku vyplýva, že na rozdiel od toho, čo tvrdí Poľská republika, povinnosť poskytovateľov online služieb zdieľania obsahu kontrolovať obsah, ktorý si užívatelia želajú nahrať na svojich platformách pred ich šírením verejnosti, ktorá vyplýva z osobitného režimu zodpovednosti zavedeného článkom 17 ods. 4 smernice 2019/790, a najmä v súlade s podmienkami na oslobodenie od dane stanovenými v článku 17 ods. 4 písm. b)

a článku 17 ods. 4 písm. c) na konci tejto smernice, bola normotvorcom Únie zabezpečená primeranými zárukami, aby sa v súlade s článkom 52 ods. 1 Charty zabezpečilo dodržiavanie práva na slobodu prejavu a na informácie používateľov týchto služieb zaručeného článkom 11 Charty, ako aj primeraná rovnováha medzi týmto právom na jednej strane a právom duševného vlastníctva chráneným článkom 17 ods. 2 Charty na strane druhej.

- 99 Členským štátom pri preberaní článku 17 smernice 2019/790 do svojho vnútroštátneho práva prináleží dbať na to, aby vychádzali z výkladu tohto ustanovenia, ktorý umožňuje zabezpečiť primeranú rovnováhu medzi rôznymi základnými právami chránenými Chartou. Ďalej je úlohou orgánov a súdov členských štátov pri vykonávaní opatrení na prebratie uvedeného ustanovenia nielen vykladať ich vnútroštátne právo v súlade s týmto ustanovením, ale aj dohliadať na to, aby nevychádzali z výkladu tohto ustanovenia, ktorý by bol v rozpore s uvedenými základnými právami alebo s inými všeobecnými zásadami práva Únie, ako je zásada proporcionality (pozri v tomto zmysle rozsudky z 29. januára 2008, *Promusicae*, C-275/06, EU:C:2008:54, bod 68).
- 100 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy je potrebné zamietnuť jediný žalobný dôvod, ktorý Poľská republika uviedla na podporu svojej žaloby, a teda túto žalobu zamietnuť.

O trovách

- 101 Podľa článku 138 ods. 1 rokovacieho poriadku sa účastníkovi konania, ktorý vo veci nemal úspech, uloží povinnosť nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Parlament a Rada navrhli uložiť Poľskej republike povinnosť nahradiť trovy konania a Poľská republika nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené uložiť jej povinnosť nahradiť trovy konania.
- 102 Podľa článku 140 ods. 1 rokovacieho poriadku Španielske kráľovstvo, Francúzska republika, Portugalská republika a Komisia znášajú svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

- 1. Žaloba sa zmieta.**
- 2. Poľská republika je povinná nahradiť trovy konania.**
- 3. Španielske kráľovstvo, Francúzska republika, Portugalská republika a Európska komisia znášajú svoje vlastné trovy konania.**

Podpisy